

Kompensasjonsordning for billedkunstnere og det visuelle kunstfeltet

De særdeles inngripende tiltakene for å begrense spredningen av Covid-19 rammer allerede kunstnere og det visuelle kunstfeltet hardt, og i likhet med store deler av samfunnet så vil det bli store fremtidige økonomiske konsekvenser. Økonomien i det visuelle kunstfeltet er sterkt presset fra før, og situasjonen kan raskt bli prekær for mange enkeltkunstnere.

Behovet for å etablere en kompensasjonsordning for avlysninger og inntektstap på kulturfeltet har blitt meldt inn av et bredt spekter av aktører og organisasjoner.

NBK er positive til en første tiltakspakke for å avhjelpe kulturlivet i denne kriseperioden, og forventer at den følges opp med ytterligere tiltak. Det er foreløpig ikke tatt høyde for det økonomiske tapet for det visuelle kunstfeltet, og ordningen er i seg selv for liten sett i forhold til det estimerte tapet på kulturfeltet.

Regjeringens kompensasjonsordning for kulturlivet er på 300 millioner kroner, men ifølge hovedorganisasjonen Virkes estimerer er tapene i kultursektoren på én milliard for perioden mars og april. Tallet inkluderer ikke tapet i det visuelle kunstfeltet.

Våre foreløpige estimer viser at vår kunstnergruppe har direkte tap på 42 millioner i perioden 1. mars–1. mai. Videre er det estimert et omsetningstap på 160 millioner det kommende året i førstehåndsmarkedet. Se vedlagt medlemsundersøkelse for detaljerte beskrivelser.

Kompensasjonsordningene må omfatte billedkunstnerne, så vel som gallerier, arrangører, underleverandører og andre aktører på kulturfeltet som rammes av inntektstap, stengning eller avlysning.

I det følgende vil vi presentere en oppsummert liste over foreløpige forslag, som supplerer og utfyller allerede etablerte tiltak.

Dagpenger og omsorgspenger

Det er behov for å avklare og justere ordningen for selvstendige næringsdrivende og frilansere for å sikre at den også ivaretar kunstnere med kombinasjonsinntekt (se vedlegg for nærmere beskrivelse).

Utstillinger

Kunstnere som erfarer å få avlyst utstillinger ved offentlig finansierte visningssteder, som følge av

tiltak for å begrense smittespredning, skal få utbetalt utstillingsvederlag og utstillingshonorar i henhold til avtale. Ved avlysning eller utsettelse må det også kompenseres for dokumenterbare utgifter.

Stipend

Mottakere av Statens arbeidsstipend må få forlenget sin stipendperiode med to måneder. De fleste kunstnere med stipend har blitt berørt av tiltakene for å redusere smittespredningen og det vil være hensiktsmessig å foreta et slikt generelt tiltak.

Atelier- og fellesverksteder

NBK ber om at alle kommuner og fylker som tilbyr utleie av atelier og/eller verksteder for kunstnere gir leiefritak for mars og april. Flere fellesverksteder opplever også en umiddelbart omsetningssvikt, som må kompenseres for.

Innkjøpsfond

Det er mye som nå tyder på at vi er på vei inn i en periode med betydelig mindre omsetning av kunst på det private markedet som følge av de økonomiske konsekvensene av myndighetenes smittereduksjonstiltak. NBK ber om at det etableres et offentlig innkjøpsfond på 150 millioner i året i fem år (se vedlegg for nærmere beskrivelse).

Offentlige kunstopdrag

Kunstnere med offentlige kunstopdrag skal sikres økonomisk. KORO har kunngjort at ingen kunstnere vil bli økonomisk skadelidende som følge av korona-relaterte endringer og utsettelser i prosjekter eller oppdrag. Dette må gjelde for alle offentlige kunstprosjekter – både kommunale og fylkeskommunale. Den offentlige kompensasjonsordningen må ta høyde for en rekke potensielle konsekvenser av koronakrisen. Det gjelder så vel forsinkelser som kostnadsøkning som følge av fall i kronekurs, konkurser blant leverandører og andre konsekvenser som på nåværende tidspunkt ikke er mulig å forutse.